

„Otthont kell pótolnunk”

Hány ember van Szegeden, aki tud arról, hogy itt Egészségügyi Gyermekotthon működik? És hány orvosanhallgató tud arról, hogy a SZOTE KISZ-szervezete már régen felvette vele a kapcsolatot és már 1977. szeptembere óta próbálunk segíteni az otthonnak?

Hűvös, széles reggel. Újszegen a villamosmegállótól elindulva szinte meglábolhatatlan sár-tenger, feltűrt utca. Megyünk az Eü. Gyermekotthonba, hogy meglessük életét, beszámolhassunk arról a munkáról, amit egy másodéves hallgatókból álló csoport végez. Rozsik Melitta, a munka legteljesebb szervezője és végzője így beszél: „Körülbelül 25 fő végzi ezt a munkát, általában mindig ugyanazok. Két karácsonyestét, egy húsvétot szervezünk és gyakran kijárunk. Hát igen, amikor először jöttünk ki, vidáman jöttünk, de utána sokáig az itt látottak hatása alatt voltunk.”

A környék egyre csendesebb, bekésebb, szinte már falusias. Az otthon kapuján becsengetve dr. Galántai Erzsébet, az igazgató főorvos nyit ajtót, éppen menni készül valahová, de mikor meghallja, hogy mi célból jöttünk, készségesen kezd beszélni a munkáról. Hangsúlyozza, hogy ez az a munkahely, ahol sablonosan nem lehet célt érni.

„Otthont kell pótolnunk, a szülői ház melegét, a szeretetet.” Elmondja, hogy a dolgozók között is csak azok maradnak meg itt, akik igazán szívügyüknek tekintik a munkát, de azok végleg. Van olyan dolgozójuk is, aki 28 éve van itt, az intézmény már valóban a második otthona. A cél, a foglalkoztatás: a gyerekek idejének lekötése, az elfoglaltság biztosítása, a rendszeres életre való igény felbresztése. Sok-sok türelemmel. Az eredmények magukért beszélnek: 106 gyereket sikerült rehabilitálni, az eddig hiányzó képességeket kifejleszteni bennük. Ezek a gyerekek általános iskolába, gyógypedagógia, foglalkoztatási intézetekbe, sőt általános gimnáziumban kerültek.

A főorvosasszonyt a medikusok által nyújtott segítségről kérdeztük: „Melittáék valóban rend-

kívüli jóakarattal fogtak munkához” — válaszolta. — „Olyan szeretettel és türelemmel közeltek a gyerekekhez, amelyet még orvosanhallgatóknál nem tapasztaltam. Nagyon köszönjük az ajándékokat és az ünnepségek szervezését, de még jobban azokat az apró-cseprő felőrák foglalkozásokat, melyek a gyerekeknek nagyon sokat jelentenek.”

Az ajándékokat egyébként — tudtam meg később Melittától — részben a Vértranszfúziós Állomás takarításáért kapott pénzből vásárolták, részben a szegedi általános iskolás gyerekek ajánlották fel az otthon lakóinak.

Galántai doktornő a kapcsolatot további lehetőségeiről is beszélt: „Ezeket a foglalkozásokat túlmenően még nagyon nagy segítséget jelentene a medikus-nővéri munka. A hallgatók itt olyan dolgokat tanulhatnak, láthatnának, amire máshol nincs lehetőség és sokat segítenének nekünk is.”

A beszélgetés után engedélyt

Jelmezpróba a farsangi mulatsághoz

kaptunk az intézet megtekintésére. Szinte leírhatatlan volt az az öröm és ragaszkodás, amivel a gyerekek Melittát fogadták. Láttszot, hogy a kapcsolat igazi, meleg gyerekszereteten alapul. Velünk is hamar megbarátkoztak. A négyéves Gusztika a nyakamba kapaszkodott és zokogva panaszkodott, mint később kiderült,

azért mert nem tudta a ventillátort elérni. Amikor felemeltem, hogy bekapcsolhassa, boldogan figyelte a forgó szárnyakat és csak akkor fakadt megint sírva, amikor lettem a földre. Egy másik teremben már a farsangi ünnepségre készülődtek a gyerekek. A nővérek leleményességét dicséri a rengeteg jelmez: király, Hófehérke, szakács, huszár és tengerésziszit öltözködött, élvezve a készülődést, és természetesen nem hiányozhatott a hét törpe sem. A legkisebb törpe sóvárogva nézte a szorgalmasan fényképező társunkat, és alig merte elmondani, hogy ő is szeretne legalább egy fényképet készíteni. Amikor a kezébe adtuk a kioldószinór végét, elpirult...

A gyerekek szeretete, gyöngédsége élesen figyeltek minket. Hálásan fogadták a velük való foglalkozást. Bár minden körterembe, foglalkoztató helyiségre nem mehettünk be az idő rövidsége miatt. Amit láttunk mégis elég volt ahhoz, hogy meg-

értjük: az itt folyó munka valóban az otthonteremtést célozza. S méginkább megerősödött bennünk, többet kellene tenni az orvosanhallgatóknak is azért a jövőben, hogy minden gyermek számára az lehessen ez az intézmény, amit neve állít: Otthon!

PIKÓ BÉLA

Szakszervezeti jogsegélyszolgálat

A szakszervezeti mozgalom mindig is feladatának tekintette az egyén érdekeinek védelmét, hiszen a közösséget az egyének jelentik, s a társadalom végső célja az egyének boldogulása.

A szakszervezeti jogsegélyszolgálat megszervezése elsősorban politikai kérdés. Az a célja, hogy a dolgozók munkahelyükön is kaphassanak felvilágosítást, tanácsot, jogi segítséget és képviselőket. A jogsegélyszolgálat igénybevételével a dolgozók elkerülhetik ügyeik indokolatlan elhúzódsát, a tájékoztatatlanságból adódó szükségtelen utánjárásokat.

A jogsegélyszolgálatnak a dolgozók nevelése terén is fontos feladatai vannak. Nemcsak segíti és védi a dolgozókat, hanem a jogtudat helyes irányú alakítására révén neveli is őket: a szocialista társadalmi együttélés szabályainak megtartására, kötelességeik pontos teljesítésére, a munka- és állampolgári felelősségre.

Az MSZMP Központi Bizottsága 1974. márciusi határozata, ennek végrehajtására megjelent 2031/1974. (VIII. 18.) Mt. határozat, valamint a jogsegélyszolgálati tevékenység kiterjesztéséről, továbbfejlesztéséről kiadott 2003/1978. (I. 8.) Mt. sz. határozatának megfelelően a szakszervezeti jogsegélyszolgálat megszervezéséről és működéséről a SZOT-nak az igazságügyi-, munkügyi- és pénzügyminiszterrel egyetértésben kiadott 1/1978. (III. 27.) SZOT. sz. irányelve alapján egyetemünk Szakszervezeti Bizottsága azon tevékenykedett, hogy intézményünkél is megvalósuljon a jogsegélyszolgálat.

Felsőbb szakszervezeti szerveink javaslatára és egyetértése alapján a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Szakszervezeti Bizottságával közös jogsegélyszolgálat megszervezését határoztuk el. E kezdeményezésünkkel azt kívántuk elérni, hogy a két felsőoktatási intézmény dolgozóinak számára egységes, színvonalas jogsegélyszolgálatot biztosítsunk, melyhez a JATE-n objektíve jobban adóttak a feltételek. Kezdeményezésünket már 1977. évi június 29-én a Szakszervezeti Tanács elfogadta a jogsegélyszolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatát, melyet később a Főiskola Szakszervezeti Bizottsága kiegészítésekkel elfogadott. A Szabályzat az „Ügyviteli Intézkedés” címen kiadott gyűjteményben a JATE-n már megjelent és közzismert volt annak bevezetése előtt.

A Pedagógusok Szakszervezete Központi Vezetősége Elnöksége előterjesztése és egyetértése alapján az Oktatási Minisztérium a 35035/1978. VIII. sz. leiratában engedélyezte a közös jogsegélyszolgálat megszervezését és működését. A beindulásról körlevélben tájékoztattuk az állami vezetőket, intézet- és tanszékvezetőket, valamint a szakszervezeti bizalmi hálózatot keresztül a két intézmény dolgozóit.

A jogsegélyszolgálat minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 15 órától 17 óráig fogadóórát tart a Társadalmi Szervek Székházában, Szeged, Dugonics tér 12.) A jogsegélyszolgálat irányítását a két intézmény Szakszervezeti Bizottsága látja el, s 15 tagú Bizottság végzi.

A jogi, szakmai kérdéseket három jogtanácsosi képesítésű megbízott látja el:

Dr. Czucz Ottó, a Mezőgazdasági és Munkajogi Tanszék adjunktusa.

Dr. Simics Zsuzsanna, a Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék tanársegéde.

Dr. Szabó Imre, a Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék tanársegéde.

A jogsegélyszolgálat által képviselt ügyek:

1. A munkaviszonyt érintő és a társadalombiztosítási ügyekben a felvilágosításon és a jogi tanácsadáson túlmenően is eljárás a képviselőt is ellátja.

2. Családjogi ügyekben a tanácsadáson túlmenően az esetben nyújt képviselőt, ha a dolgozó kérelme az alábbi jogok érvényesítésére irányul:

— gyermektartásdíj megállapítása, folyósítási összegének megváltoztatása,

— gyermek elhelyezése, vagy elhelyezésének megváltoztatása,

— szülőtartásra irányuló követelés,

— házastársi tartásra irányuló követelés.

A Szakszervezeti Bizottság epi engedélyezése alapján nyújt képviselőt az alábbi ügyekben:

— apaság megállapítása, illetőleg védelmének megdöntése,

— örökbefogadás, illetőleg örökbefogadás megszüntetése,

— házassági perek (bontóperek, házassági vagyonközösség megszüntetése iránti perek, stb.)

3. Polgári ügyek körében elsősorban jogi tanácsot ad, beadványokat, megkereséseket, felhívásokat, szerkeszthet. A polgári ügyekben perbeli képviselőt csak rendkívül indokolt esetben láthat el.

Szerződéskötéseknél csak akkor működhet közre, ha a hozzá forduló személyt körülményei ezt indokoltá teszik és tárgya az alábbi jogterületi körben merül fel:

— tartásra irányuló szerződések,

— lakás bérbeadására, használatára irányuló szerződések,

— ingatlan tulajdonának átruházásával kapcsolatos szerződés megkötésénél, ha az az Egyetem által szervezett, vagy támogatott lakásépítés, illetőleg értékesítés keretében a Jogsegélyszolgálat-hoz tartozó dolgozó egymás között, vagy szocialista szervezettel kötnek szerződést.

A beadványok körén kívül egyéb magánokiratot kivételesen abban a körben készíthet a Jogsegélyszolgálat, amelyben a képviselőt is elláthatja.

4. Államigazgatási eljárások során különösen az alábbi ügyekben járhat el:

— lakásügy,

— építési engedélyezési ügy,

— bölcsődei—óvodai felvételi ügy,

— munkaerőközvetítési ügy,

— gyámhatósági ügy.

5. Büntető és szabálysértési ügyekben általában felvilágosítást és jogi tanácsot ad, amellyel a sértett képviselőt is elláthatja.

A Jogsegélyszolgálat az eljárás alá vont személy érdekében:

— szándékos bűncselekmény miatt indult büntetőügyben az általános jellegű felvilágosításon kívül egyéb közreműködést nem végezhet,

— gondatlanul elkövetett bűncselekmény miatt indult ügyben, valamint szabálysértési ügyben kivételesen a képviselőt is elláthatja.

A jogsegélyszolgálatot mindkét intézmény dolgozó, nyugdíjasai igénybe vehetik, függetlenül attól, hogy szakszervezeti tagok-e, s kivételes esetben igénybe vehetik az intézmények hallgatói is.

DR. HARANGOZÓ JÓZSEF

Várnak az építőtáborok

Az építőtáborok, gazdasági hasznosság mellett, kiváló alkalmat jelentenek az ismerkedésre, a jó közösségi élet kialakítására. Az utóbbi éveket viszont a hazai építőtáborok kezdenek „mostohagyerekek” számítani, igen alacsony az oda jelentkezők száma. Talán azért is, mert kevesen ismerik a lehetőségeket? A tájékozódást könnyítendő az alábbiakban az idei építőtáborokról, a lehetőségekről adunk tájékoztatást.

A József Attila Tudományegyetemen július 8—augusztus 18. között nemzetközi építőtábori szerveznek NDK-beli, lengyel, szovjet, csehszlovák és finn diákok részvételével. A tábor lakói amellyel, hogy a DÉLÉP által kínált munkalehetőséget használhatják ki, különféle kultúrprogramok, kirándulások és sportversenyek résztvevői is lehetnek. Lehetőség nyílik majd arra is, hogy csaknem tízezer forint értékben belépőket osszanak szét a táborozók között a nyári szabadidő játékok előadásaira.

Harmincan mehetnek Gödöllőre építőipari munkára. Emellett Miskolc három, Eger pedig négy turnusban várja a fiatalokat.

A nemzetközi építőtáborok között a hagyományoknak megfelelően a greifswaldi szerepel az első helyen. Ide tizenötön jelentkezhetnek, egy hónapos vasútépítési munkára. További külföldi tábori lehetőségek Brno, Odessa, Lodz. Ezeket a helyeket a háromhetes munkavégzés után egy-egy hét üdülés, illetve országjárás várja az ott dolgozókat.

Külföldi munkavállalási akciókat is szervez az egyetem KISZ-bizottsága. Ennek keretében részt a stralsundi sörgyárban, részint a meissen csempégyárban dolgozhatnak a JATE hallgatói egy hónapig.

A tudományegyetemen az idén is megszervezik a tudományos diákköri tanácsok júliusban, a hagyományos TDK-táborát, melyben az építőtábori munka mellett szakmai előadásokat hallhat-

nak a résztvevők. A „nullévolyamosok” részére pedig augusztus 6. és 18. között rendeznek építőtáborot Szegeden.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatói a következő belföldi építőtáborok között válogathatnak: július elejétől egy hónapon keresztül tizenötön dolgozhatnak brigádszerűen a hőmezővászárhelyi kukoricaf-mező táborban. Makón és Szegeden a belvizvédelmi, Balotaszálláson pedig az úgynevezett szabaddíós tábor várja a főiskolai hallgatókat.

Az intézmény ifjúsági szervezete ebben az esztendőben is megszervezi a hagyományos jánosalmi nemzetközi építőtáborát csehszlovák, lengyel, NDK-beli és szovjet diákok részvételével. Természetesen a szegedi főiskolásoknak is lehetőségük nyílik külföldi építőtáborban való részvételre, tizenötön a brandenburgi, tizenhatan a krakkói, harminchatan pedig a werderi nemzetközi építőtáborban dolgozhatnak. A főiskola KISZ-bizottsága augusztus 21. és szeptember 1. között ebben az évben is megszervezi a leendő főiskolások számára a hagyományos gólyatáborát.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatói a nyáron az orvosegyetemek Budapestén megszervezendő kollégiumépítő közös táborában vehetnek részt. Új kezdeményezésként a SZOTE KISZ-bizottsága az idén szakmai építőtáborot kíván szervezni, melynek lényege, hogy a DÉLÉP építkezéseinek való munka mellett a tábor résztvevői az orvostudomány különböző témaköreiből hallhatnak, illetve tarthatnak előadásokat.

Mind ezek mellett augusztus végén ismét megrendezik a „nullévolyamosok” részére a szokásos gólyatáborot.

Az építőtábori lehetőségekről mindhárom intézményben külön tájékoztatók jelennek meg még ebben a hónapban, melyekből a hallgatók részletes felvilágosítást kaphatnak.

Ahogyant ők látták

Február közepén került sor a József Attila Tudományegyetem hallgatóinak hagyományos tiznapos téli népművelési gyakorlatára. Csongrádon kívül Baranya, Bács-Kiskun és Békés megyében dolgoztak, összesen ötvenegyen. Tükrözi az érdeklődést, hogy ez a létszám a közművelődési speciális kollégium hallgatóinak csaknem kilencven százalékát jelenti.

A népművelési gyakorlaton végzett munkájukról a hallgatók néhány oldalas dolgozatot készítettek, a közművelődési speciális kollégium március 1-i foglalkozásán pedig szóban is beszámoltak benyomásaikról, tapasztalataikról. Ehhez a korábbi előadásokon kívül segítséget nyújtott, hogy a gyakorlat előtt valamennyien tájékoztatót kaptak a vizsgálatok szempontjairól, esetleges módszereiről. Ezek szerint egyaránt érintették a falvakban, nagyközségekben adott kulturális és szórakozási lehetőségeket, a társadalmi élet színtereit és a lakosság kulturális igényeit, tájékozottságát.

Öröndetes, hogy a gyakorlatra érkező hallgatókat a legtöbb helyen örömmel fogadták, munkájukat figyelemmel kísérték, s igyekeztek hozzá minden segítséget megadni. Az igény, az elismerés nyilvánvalóan közrejátszott abban, hogy többen már „magánemberként” is visszatértek, s diplomájuk megszerzése után — nem is csak tanár szakosok — lehetőség szerint népművelőként szeretnének dolgozni.

Negatív tapasztalatok is voltak: a falu értelmisége nem mindent vesz ki részét a közművelődési munkából, a vezetők sokszor csak a protokoll miatt jelennek meg a kulturális rendezvényeken. Előfordul a látogatás-vállalás is: tisztség ugyan van, de munka nincs mögötte. Eppen ezért volt jó hallani a beszélgetésen megfogalmazott mondatot: felelősséget kell érezni a faluért, ahová dolgozni megyünk.